

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΚΑΙ

ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΚΕΝΩΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ, ΕΚΠΑ

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΕΙΣΜΟΥ

ΑΘΗΝΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2019

Εισαγωγή

Στα κτίρια του Οδοντιατρικού τμήματος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών βρίσκονται σε καθημερινή βάση κατά μέσον όρο περί των 700 ατόμων (Τεχνικό, διοικητικό και εκπαιδευτικό προσωπικό, φοιτητές, επισκέπτες).

Σε περίπτωση σεισμού η σωστή, γρήγορη και με ασφάλεια εκκένωση των κτιρίων του τμήματος είναι επιτακτική.

Στον κανονισμό αυτόν περιγράφονται τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα και οι ενέργειες κατά και μετά τον σεισμό, σύμφωνα με τις γενικές οδηγίες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας, επικαιροποιημένα και προσαρμοσμένα στις ανάγκες των κτιρίων, εργαζομένων, φοιτητών και επισκεπτών των κτιρίων του Οδοντιατρικού Τμήματος του ΕΚΠΑ.

Ο κανονισμός αυτός εγκρίνεται και ισχύει για όλο το Οδοντιατρικό Τμήμα του ΕΚΠΑ και δύναται να καταργηθεί ή να τροποποιηθεί μόνο με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Ισχύει δε πάντα η τελευταία αναθεώρηση κειμένου.

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΙΝ ΤΟΝ ΣΕΙΣΜΟ

Διακοπή παροχών

Όλα τα μέλη της τεχνικής υπηρεσίας του Οδοντιατρικού τμήματος του ΕΚΠΑ πρέπει να γνωρίζουν πώς και πότε να διακόπτουν την παροχή του ρεύματος και του νερού μετά από ένα σεισμό.

Ασφαλής σταθεροποίηση των βαριών επίπλων

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος σε ένα σεισμό -εφόσον δεν καταρρεύσει το κτίριο- είναι ο τραυματισμός από μη σταθερά αντικείμενα. Ένα μεγάλο ποσοστό τραυματισμών οφείλεται σε διακοσμητικά αντικείμενα που πέφτουν, ντουλάπια και βαριά έπιπλα. Φροντίστε για την ασφάλειά τους. Απομακρύνετε αντικείμενα που δεν χρησιμοποιείτε.

Παράθυρα και καθρέφτες

Θραύσματα από γυαλιά μπορεί να εκτοξευτούν στο χώρο των γραφείων, των εργαστηρίων και των κλινικών του Οδοντιατρικού Τμήματος. Απομακρύνετε τα γραφεία από τα τζάμια. Απομακρύνετε ευαίσθητο εξοπλισμό από τα παράθυρα.

Βαριά έπιπλα

Τα ψηλά και βαριά έπιπλα κινούνται και πέφτουν σε περιπτώσεις ισχυρής δόνησης. Ασφαλίστε τα στον τοίχο. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ειδικά γωνιακά άγκιστρα, που θα τα βιδώσετε στους τοίχους σε συνεργασία με την Τεχνική υπηρεσία του Οδοντιατρικού Τμήματος. Μην χρησιμοποιείτε καρφιά.

Ηλεκτρικές συσκευές

Ασφαλίστε τις ηλεκτρικές συσκευές, γιατί μπορεί να προκαλέσουν μεγάλη ζημιά. Στερεώστε τις τόσο στο πάνω, όσο και στο κάτω μέρος, για να αποφύγετε μια πιθανή μετατόπιση.

Ψυγεία – Κλίβανοι

Τα ψυγεία και οι κλίβανοι είναι πολύ βαριά και τα περισσότερα βρίσκονται πάνω σε ρόδες ή ράφια (για τους κλιβάνους). Λόγω του όγκου τους μπορούν να συνθλίψουν κάποιον, αν πέσουν. Ασφαλίστε τα, ώστε να μένουν στη θέση τους με οποιαδήποτε κίνηση. Μετακινήστε τα κατά διαστήματα και ελέγξτε το χώρο πίσω από αυτά όπως και την σταθερότητά τους.

Κρεμαστά αντικείμενα

Οποιαδήποτε κρέμεται στους τοίχους (φωτογραφίες, καθρέφτες, ρολόγια κλπ) μπορεί να πέσει μετά από μια μεγάλη δόνηση. Στερεώστε τα με γωνίες στον τοίχο. Βεβαιωθείτε ότι είναι καλά στερεωμένα.

Ντουλάπια-Βιβλιοθήκες

Υπάρχει περίπτωση τα ντουλάπια να ανοίξουν και το περιεχόμενό τους να διασκορπιστεί. Επίσης είναι πιθανό τα βιβλία από τις βιβλιοθήκες να πέσουν τραυματίζοντας σοβαρά λόγω του όγκου τους και μπλοκάροντας την δίοδο προς τις εξόδους. Αφαιρέστε ότι δεν χρησιμοποιείτε και ανακυκλώστε ότι πλεονάζον, μη χρησιμοποιούμενο οπτικό-ακουστικό υλικό παραμένει εντός των γραφείων. Ειδικά στους χώρους της βιβλιοθήκης του Οδοντιατρικού τμήματος, τα βιβλία θα πρέπει να είναι στενά τοποθετημένα ώστε να είναι δύσκολη η μετακίνησή τους και οι διάδρομοι να είναι πάντα ελεύθεροι. (βλ. Κανονισμό Λειτουργίας Βιβλιοθήκης, Οδοντιατρικού Τμήματος). Γενικά τα βαριά αντικείμενα/βιβλία/ συσκευασίες υλικών κλπ. πρέπει να τοποθετούνται στα κάτω ράφια.

Εύφλεκτα υγρά

Η διαρροή εύφλεκτων υγρών (π.χ. πετρέλαιο θέρμανσης των κτιρίων) μπορεί να

καταστρέψει τα κτίρια, που αλλιώς θα είχαν σωθεί. Υπάρχουν 2 δεξαμενές πετρελαίου των 5000 lt/δεξαμενή εκτός του παλιού και 1 δεξαμενή ίδιας χωρητικότητας εκτός του νέου κτηρίου του Οδοντιατρικού τμήματος, δύο δεξαμενές εντός του παλιού κτιρίου των 1000lt/δεξαμενή για τη λειτουργία της γεννήτριας λειτουργίας του ρεύματος σε περίπτωση ανάγκης και ένας πετρελαιοκινητήρας χωρητικότητας 5 lt που χρησιμοποιείται στο σύστημα κατάσβεσης. Είναι αναγκαίος ο έλεγχος των προαναφερόμενων χώρων δεξαμενών καυσίμων από την τεχνική υπηρεσία των κτιρίων του Οδοντιατρικού Τμήματος. Γενικά, όλα τα εύφλεκτα υγρά και επικίνδυνα απόβλητα που υπάρχουν εντός των κτιρίων του τμήματος μέχρι την αποκομιδή τους (βλ. Κανονισμό Διαχείρισης Απορριμάτων) πρέπει να αποθηκεύονται στην κανονική τους συσκευασία σε ασφαλή χώρο, όχι πάνω σε ράφια ή ΠΑΝΤΑ στο κάτω ράφι.

Εξοπλισμός και έπιπλα

- Ασφαλίστε τα ερμάρια, τους υπολογιστές, τις βιβλιοθήκες κλπ. Τα ψηλά ράφια πρέπει να στερεώνονται στο έδαφος και στο ταβάνι.
- Ασφαλίστε τους υπολογιστές και τα φωτοτυπικά μηχανήματα
- Τοποθετήστε τις κεντρικές μονάδες των υπολογιστών στο πάτωμα
- Ασφαλίστε τα συρτάρια με σύρτες
- Αποθηκεύστε τα επικίνδυνα υλικά σε ασφαλές μέρος και ενημερώστε τους συναδέλφους σας. Τοποθετήστε τις κατάλληλες σημάνσεις στους χώρους φύλαξης σχετικά με το περιεχόμενο των ντουλαπιών/συρταριών.
- Ασφαλίστε τα ελεύθερα αντικείμενα που μπορούν να μετακινηθούν
- Καλό θα ήταν να ασφαλίσετε οτιδήποτε βρίσκεται πάνω από το επίπεδο των γραφείων

Οροφή

Ορατά και μη ορατά αντικείμενα της οροφής μπορεί να αποτελέσουν κίνδυνο για τους εργαζόμενους.

Ασφαλίστε οτιδήποτε βρίσκεται πάνω από το επίπεδο των γραφείων. Ασφαλίστε τους προβολείς στις αίθουσες διδασκαλίας και τα αμφιθέατρα των κτιρίων του Οδοντιατρικού Τμήματος

Εξοπλισμός

Ασφαλίστε όλο τον εξοπλισμό σας, ώστε να είστε σε θέση να συνεχίσετε τη δουλειά

σας και μετά το σεισμό. Φροντίστε να ασφαλίσετε τις ηλεκτρικές σας συσκευές (κλιματιστικά, θερμοσίφωνες, λέβητες κλπ). Προνοείστε, ώστε οι υπολογιστές σας να σώσουν τα αρχεία σας σε περίπτωση διακοπής ρεύματος. Προστατέψτε τις συσκευές επικοινωνίας ώστε να είναι δυνατή η εύρεση και χρήση τους σε περίπτωση εγκλωβισμού.

Τηλεπικοινωνίες σε σεισμό

Αμέσως μετά το σεισμό, τα τηλέφωνα σας πιθανόν να μη δουλεύουν. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε ζημιές που έχει υποστεί το κέντρο ή οι γραμμές. Η πρώτη αιτία δυσλειτουργίας των τηλεφώνων είναι η χρήση τους από πολύ κόσμο ταυτόχρονα. Αυτή η υπερφόρτωση προκαλεί βλάβες στα τηλεφωνικά κέντρα. Για να αποφευχθούν αυτές οι βλάβες, ολόκληροι τομείς κλείνουν αυτόματα, όταν ένα συγκεκριμένο ποσοστό συσκευών βρίσκεται σε χρήση.

Είναι φυσικό, μετά από τέτοιες καταστάσεις, να θέλετε να μάθετε για την οικογένειά σας ή να την ενημερώσετε ότι είστε καλά. Πρέπει, όμως, να μειώσουμε τις κλίσεις μας, αν θέλουμε να λειτουργεί το δίκτυο. Αν, πάντως, καταφέρετε να βγάλετε γραμμή, να είστε σύντομος.

Έξοδοι κινδύνου-Πόρτες

Οι πόρτες σε αμφιθέατρα, κλινικές, εργαστήρια, βιβλιοθήκη πρέπει να ανοίγουν προς τα έξω. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό βεβαιωθείτε ότι υπάρχουν βαριά αντικείμενα κοντά στις πόρτες που μπορεί να τις κρατήσουν ανοιχτές σε περίπτωση εκκένωσης. Όλα τα μέλη της τεχνικής υπηρεσίας πρέπει να γνωρίζουν που είναι τα κλειδιά και να μπορούν να ξεκλειδώνουν τις εξόδους κινδύνου.

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΣΕΙΣΜΟΥ

:: Όταν αισθανθείτε μια σεισμική δόνηση, μπειτε αμέσως κάτω από ένα γραφείο ή ένα πολύ γερό τραπέζι. Σταθείτε μακριά από παράθυρα, βιβλιοθήκες, μεγάλους καθρέπτες και άλλα βαριά αντικείμενα που μπορούν να πέσουν. Προσέχετε τους σοβάδες και τα διάφορα αντικείμενα της οροφής (γύψινες διακοσμήσεις κ.α). Παραμείνετε καλυμμένοι μέχρι να σταματήσει η δόνηση. Εάν το έπιπλο που σας προστατεύει, μετακινηθεί, προσπαθήστε να το ακολουθήσετε. Στη συνέχεια, θα βρείτε ορισμένες επιπρόσθετες συμβουλές σε περίπτωση που βρεθείτε σε

συγκεκριμένους χώρους.

- :: Εάν βρίσκεστε εντός των κτιρίων του Οδοντιατρικού τμήματος και κοντά σας δεν υπάρχει γραφείο ή τραπέζι, κινηθείτε προς τον εσωτερικό τοίχο και προστατέψτε το κεφάλι σας με τα χέρια. Μη χρησιμοποιήσετε τους ανελκυστήρες. Μην εκπλαγείτε εάν ο συναγερμός ή το αυτόματο σύστημα καταιονισμού τεθεί σε λειτουργία.
- :: Εάν βρίσκεστε σε εξωτερικό χώρο περιμετρικά των κτιρίων του Οδοντιατρικού τμήματος, απομακρυνθείτε από δέντρα, κτίρια, ηλεκτρικά καλώδια και κολώνες.
- :: Εάν βαδίζετε στο πεζοδρόμιο των κτιρίων, προχωρήστε προς την είσοδο του πλησιέστερου, για να προστατευτείτε από τα διάφορα αντικείμενα που μπορούν να πέσουν, όπως τούβλα, γυαλιά, σοβάδες, κ.α..
- :: Εάν οδηγείτε, εντός του πάρκινγκ του Οδοντιατρικού Τμήματος σταματήστε στην άκρη και αφήστε ελεύθερη την δίοδο για τα οχήματα άμεσης δράσης (ασθενοφόρα, πυροσβεστική κλπ.). Παραμείνετε μέσα στο όχημα μέχρι να σταματήσει η δόνηση.
- :: Εάν βρίσκεστε εντός των κλινικών ή των αμφιθεάτρων με πολύ κόσμο ΜΗΝ σπεύσετε προς τις εξόδους. Απομακρυνθείτε από ράφια με αντικείμενα που μπορούν να πέσουν.
- :: Εάν βρίσκεστε σε αναπηρική καρέκλα, μην προσπαθήσετε να σηκωθείτε. Μετακινηθείτε σε σημείο που μπορείτε να προφυλαχθείτε εφόσον αυτό είναι δυνατό, ασφαλίστε τους τροχούς και προστατέψτε το κεφάλι με τα χέρια σας.
- :: Εάν βρίσκεστε σε εργαστηριακό χώρο, ασφαλίστε τα ηλεκτρικά κοπτικά μέσα που μπορεί να κρατάτε, κλείστε αμέσως τους διακόπτες των συσκευών που χρησιμοποιείτε και προστατευτείτε κάτω από τους εργαστηριακούς πάγκους. Αποφύγετε να τρέξετε προς τις εξόδους.

ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΣΕΙΣΜΟ

- :: Να είστε προετοιμασμένοι για μετασεισμούς και σχεδιάστε πού θα

προστατευθείτε όταν αυτοί συμβούν.

- :: Ελέγξτε για τραυματίες. Δώστε τις πρώτες βοήθειες, εάν αυτό είναι αναγκαίο.
- :: Παραμείνετε ήρεμοι και καθησυχάστε τους άλλους.
- :: Αποφύγετε τα σπασμένα γυαλιά.
- :: Ελέγξτε για πυρκαγιά. Πάρτε τις κατάλληλες προφυλάξεις (βλ. Κανονισμό Ασφαλείας υπογείων χώρων και Σχέδια εκκένωσης εργαστηρίων και κτιρίων Οδοντιατρικού Τμήματος).
- :: Ελέγξτε τις παροχές νερού και ηλεκτρικού ρεύματος. Εάν υπάρχει ζημιά σε κάποια από αυτές, θέστε την εκτός λειτουργίας. Μην χρησιμοποιήσετε σπέρτα, φανό, συσκευές ή ηλεκτρικούς διακόπτες. Ανοίξτε τα παράθυρα, εγκαταλείψτε το κτίριο και ειδοποιήστε την Πυροσβεστική Υπηρεσία στο 199.
- :: Εάν εξαιτίας της δόνησης το ακουστικό του τηλεφώνου έχει φύγει από τη θέση του, επανατοποθετείστε το και χρησιμοποιήστε το τηλέφωνο μόνο σε περίπτωση ανάγκης.
- :: Συντονιστείτε με το σταθμό εκπομπής εκτάκτων αναγκών στο ραδιόφωνο ή την τηλεόραση. Ακούστε τα ενημερωτικά δελτία.
- :: Παραμείνετε έξω από το κατεστραμμένο κτίριο.

ΑΜΕΣΩΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΣΕΙΣΜΟ

Εφαρμόστε το ατομικό προσεισμικό σχέδιο εκκένωσης κτιρίων του Οδοντιατρικού τμήματος (βλ. Σχέδιο Εκκένωσης κτιρίων Οδοντιατρικού τμήματος και υπογείων χώρων αυτού).

1. **Εκκένωσε το κτίριο από το κλιμακοστάσιο**, αφού πρώτα κλείσεις τους διακόπτες του ηλεκτρικού ρεύματος και του νερού και πάρεις μαζί σου τα ατομικά αντικείμενα που θεωρείς απαραίτητα.
2. **Προσπάθησε να μην χρησιμοποιήσεις άσκοπα το τηλέφωνό σου**. Οι γραμμές τηλεφωνίας πρέπει να παραμείνουν σε λειτουργία
3. **Μην μετακινήσεις το αυτοκίνητό σου από το πάρκινγκ του Οδοντιατρικού τμήματος**. Η διέλευση πρέπει να μείνει ανεμπόδιστη για τα οχήματα άμεσης ανάγκης

(ασθενοφόρα, πυροσβεστική κλπ.)

4. Κατάφυγε στον προεπιλεγμένο ανοιχτό, κοντινό, ασφαλή χώρο (υπαίθριος χώρος γύρω από την εκκλησία του Αγίου Αντύπα, πλατεία νοσοκομείων Παιδών κ.λπ.), μακριά από τις προσόψεις των κτιρίων ή άλλα επικίνδυνα σημεία.

5. Περίμενε μετασεισμούς. Οι μετασεισμοί που ακολουθούν έναν ισχυρό σεισμό μπορεί να προξενήσουν επίσης βλάβες στα κτίρια.

6. Βοήθησε συνανθρώπους σου που έχουν ανάγκη. Μην μετακινήσεις βαριά τραυματισμένους, παρά μόνο αν υπάρχει κίνδυνος να τραυματιστούν περισσότερο. Ενημέρωσε σχετικά τις αρμόδιες υπηρεσίες (Πυροσβεστική: 199, Ε.Κ.Α.Β.: 166).

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΕΙΣΜΟΥ

1. Όλο το προσωπικό της τεχνικής υπηρεσίας του Οδοντιατρικού Τμήματος γνωρίζει τις αρμοδιότητές του σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.
2. Κάθε ένα μέλος αναλαμβάνει κατ' αποκλειστικότητα τις ακόλουθες ενέργειες.
 - Α. Σημαίνει κωδικός έκτακτης ανάγκης από τα μεγάφωνα της Σχολής και δίνονται οδηγίες γενικής εκκένωσης των κτιρίων
 - Β. Ξεκλειδώνονται ΑΜΕΣΩΣ όλες οι έξοδοι και των δύο κτιρίων και ασφαλιζονται σε ανοιχτή θέση.
 - Γ. Κλείνει τους διακόπτες νερού-ρεύματος και των δύο κτιρίων.
 - Δ. Διασφαλίζει το back-up του συστήματος φακέλου ασθενών.
 - Ε. Απαγορεύει την είσοδο νέων οχημάτων εντός του χώρου του πάρκινγκ και αφήνει ανοιχτή την δίοδο ΜΟΝΟ για οχήματα έκτακτης ανάγκης (ασθενοφόρα, πυροσβεστική κλπ).
 - ΣΤ. Βοηθά τον Επόπτη ή τον υπεύθυνο εκκένωσης (Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος της Σχολής εφόσον είναι παρόντες) στην εκτέλεση του σχεδίου εκκένωσης.

® Ισχύει πάντα η τελευταία αναθεώρηση κειμένου

Χρήσιμοι Σύνδεσμοι

Κανόνες ασφαλείας σε περίπτωση σεισμού Οδοντιατρικού Τμήματος, ΕΚΤΤΑ.

Εποπτεία: Αντωνιάδου Μαρία, Επίκουρη Καθηγήτρια. Αρχική σύνταξη κειμένου_ Ιανουάριος 2019

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη: <http://www.mopocp.gov.gr/main.php>

Οργανισμός Αντισεισμικού σχεδιασμού και προστασίας:
<http://www.oasp.gr/node/116>

"Εγχειρίδιο Ετοιμότητας έναντι του Σεισμού" της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας του Los Angeles